

ברור מכלואי רימון בעלי רגישות נמוכה לעקת אור וחום

אבי סדובסקי ותמיר טיקוצ'ינסקי - מו"פ ערבה דרומית
דורון הולנד, עירית בן יעקב וכאמל חטיב- מנהל המחקר החקלאי, נווה יער

רקע, תאור הבעיה ומטרות המחקר

אחת הבעיות המרכזיות המגבילות גידול רימונים בכירים בערבה ובאזורים חמים נוספים בארץ היא ההשפעה השלילית של עקת החום והאור על צבע הפרי. העקה המשולבת גורמת לאי היווצרות או העלמות הצבע האדום הן בקליפה והן בארילים (גרעיני הפרי), הצבע המבוקש ע"י צרכני הרימון בחו"ל. גם שני הזנים הבכירים "עכו" ו"שני" שנמצאו כמתאימים לגידול בערבה סובלים מעקת האור והחום ואינם מגיעים לצבע העז אליו מגיעים רימונים מזנים אלה באזורים היותר קרירים. הפתרון ארוך הטווח לבעיה הוא ברור של זנים עם רגישות נמוכה לאור וחום שיגיעו גם בתנאי החום בערבה להבשלה בתחילת הקיץ עם צבע אדום עז חיצוני ופנימי המבוקש. בוצעו הכלאות מכוונות בין רימון "ירוק עד" עם "וונדרפול" במטרה להגיע לצאצאים עמידים שיתנו פרי אדום. כ 1000 מצאצאי הכלאות אלו נטעו בחוות המו"פ באביב 2007 בהנחה שאם בתנאים המכבידים בערבה דרומית יתגלה מכלוא המניב פרי בצבע אדום, הוא יוכל להיות זן בפני עצמו או הורה למכלואים עתידיים.

מטרת העבודה

לברור מכלואים בעלי צבע אדום חיצוני ופנימי מיולי עד תחילת אוגוסט, תקופה בה נעלם או לא מתקבל צבע אדום בזנים הצבעוניים, בערבה דרומית.

מהלך המחקר ושיטות העבודה

החל מתחילת יולי עד תחילת אוגוסט נבדק הפרי של כל העצים. נבדק צבע חיצוני ופנימי, הבשלה, קשיות הזרע. עצים עם פרי מעניין: אדום חיצוני ופנימי, בשל, זרע רך, מסומנים להמשך הסתכלות.

תוצאות עד סוף 2010

בוררו 11 עצים עם סבילות לעקת חום ואור שהניבו פרי אדום בחוץ ובפנים בסוף חודש יולי תחילת אוגוסט, ועוד 12 עצים עם פוטנציאל לצפון הארץ. כל שאר העצים נעקרו. הוחל בריבוי 11 המעניינים להקמת חלקת הסתכלות שניה. חלקה אחת תנטע בנווה יער וחלקה שניה בחוות המו"פ ביטבתה. בחלקה זו ינטעו גם כ-200 צאצאי F2 מאחד המכלואים המצטיינים בהקדמת הבשלה וצבע אדום עז.